

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

XXIV. De Pelagio & Theodoro Cappadociae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

Paulo episcopo pallium auferrent, eumque deponerent. Pelagius ergo profectus Antiochiam, & inde Hierosolymam, cum memoratis patriarchis & aliquantis episcopis venit Gazam. Et auferentes Paulo pallium, deposuerunt eum, & ordinauerunt pro illo Zoilum, quem postea imperator deposuit, & Apollinarem ordinauit, qui nunc est praesul ipsius Alexandrinae ecclesiae. Sed redeunte Pelagio Constantinopolim, monachi quidam ab Hierosolymis, per quos Pelagius in Gazam transitum habuit, venerunt ad eum in comitatu, portantes capitula de libris Origenis excerpta, volentes agere apud imperatorem, vt Origenes damnaretur cum illis capitulis. Igitur Pelagius amulus existens Theodoro Caesareae Cappadociae episcopo, volens ei nocere, eo quod esset Origenis defensor, vna cum Menna archiepiscopo Constantinopolitano, flagitabat a principe, vt iuberet fieri, quod illi monachi supplicabant, vt Origenes damnaretur, ipsaque capitula talia docentia. Annuit imperator facillime, gaudens se de talibus causis iudicium ferre. Iubente eo, dictata est in Origenem & illa capitula anathematis damnatio; quam subscribentes vna cum Menna archiepiscopo apud Constantinopolim reperti, deinde directa est Vigilio Romano episcopo, Zoilo Alexandrino, Euphratio Antiocheno, & Petro Hierosolymitano. Quibus eam accipientibus & subscribentibus, Origenes damnatus est mortuus, qui viuens olim fuerat ante damnatus.

De Pelagio & Theodoro.

CAPVT XXIV.

ET referato aditu aduersariis ecclesiae, vt mortuus damnaretur, Theodorus Caesareae Cappadociae episcopus, dilectus & familiaris principum, secta Acephalus, Origenis autem defensor acerrimus, & Pelagio amulus, cognoscens Origenem fuisse damnatum, dolore damnationis eius, ad ecclesiae conturbationem, damnationem molitus est in Theodorum Mopsuestenum, eo quod Theodorus multa opuscula edidisset contra Origenem, exosusque & accusabilis haberetur ab Origenistis, & maxime quod Synodus Calchedonensis (sicut probatur) laudes eius susceperit in tribus epistolis. Cuius damnationem

Qq q iij

memoratus Theodorus tali machinatione perfecit. Scribente principe contra Acephalos in defensionem Synodi Calchedonensis, accedens idem Theodorus Cappadox vna cum suis satellitibus, qui sub nomine catholico Acephalis studebant, cum Theodoræ Augustæ fauore imperatori suggestit, scribendi laborem non eum debere pati, quando compendio posset Acephalos omnes ad suam communionem adducere. Siquidem illi (inquit) hoc offenduntur in Synodo Calchedonensi, quod laudes suscepit Theodori Mopsuesteni episcopi, epistolamque Iba, quæ per omnia Nestoriana esse cognoscitur, Synodus ipsa iudicio suo pronuntiauerit orthodoxam. Qui Theodorus si cum dictis suis & hac epistola anathematizetur, tamquam retractata Synodus atque purgata, suscipietur ab eis per omnia & in omnibus, & sine pietatis vestræ labore ecclesiæ catholicæ sociati, gaudente vniuersali ecclesia, clementiæ vestræ laus erit sempiterna. Hæc audiens imperator, & dolum dolosorum minime prospiciens, suggestionem eorum libenter accepit, & hoc se facere promptissime spondit.

Sed rursus illi callida fraude rogauerunt eum, vt diceret librum in damnationem trium capitulorum: quo libro eius edito, & toti mundo manifesto, dum emendare princeps erubescit, irreuocabilis causa fieret. Sciebant enim principem solita pietate, scandalo emergente, sententiam suam posse corrigere, seseque ad periculum peruenire. Annuit eis princeps, & hoc se latus implere promisit. Et relinquens operis sui studium, vnum in damnationem trium capitulorum condidit librum, pro delictis nostris, nobis omnibus notissimum. Cetera vero quæ subsequenter in episcopis & catholica ecclesia ab eodem principe facta sunt, quomodo consentientes episcopi in trium damnationem capitulorum, muneribus ditabantur, vel non consentientes depositi, in exilium missi sunt, vel aliqui fuga latitantes, in angustiis felicem exitum susceperunt, quoniam nota sunt omnibus, puto nunc a me filenda. Illud liquere omnibus credo, per Pelagium diaconum, & Theodorum Cæsareæ Cappadociæ episcopum, hoc scandalum in ecclesiam fuisse ingressum. Quod etiam publice ipse Theodorus clamitauit, se & Pelagium

uiuos incendendos, per quos hoc scandalum introiuit in mundum.

NOTÆ.

* *Breuiarium Liberati diaconi.*] Liberatus Carthaginensis ecclesiæ ^{Liberatus} diaconus is est, quem patres Concilii Carthaginensis anno Domini 535. tempore Reparati episcopi Carthaginensis, legationis munere fungentem, cum synodali epistola Romam miserunt ad Ioannem papam eius nominis secundum. Ante hæc tempora viuente adhuc prædicto Ioanne se Romæ fuisse indicat ipse cap. 20. Vnde quia prædictam epistolam Romam attulit post obitum Ioannis II. vt patet ex responsoria Agapeti ad Concilium Carthaginense rescripta, necessum est fateri, ipsum tempore Ioannis papæ duabus diuersis vicibus Romam venisse, quarum priore Ioannes adhuc vivebat, posteriore iam paulo ante aduentum Liberati ex hac vita migrauerat. Fuisse Liberatum vnum ex classe illorum, qui tria capitula defendentes, pro Theodoro Mopsuesteno, licet non pro erroribus ei adscriptis, etiam apologiam & defensionem scripserunt, ipse non obscure indicat capp. 3. 10. & 24.

Breuiarium hoc de causa Nestoriana & Eutychniana conscriptum, ex ecclesiastica historia e Græco in Latinum translata, & ex gestis synodalibus, atque etiam ex epistolis sanctorum patrum desumptum esse, ipse Liberatus scribit in præfatione huius opusculi. Historiam capituli decimi incaute nimis ab aliquo Nestoriano nescio quo magna ex parte mutuatus esse videtur: tum quod orthodoxos monachos Armeniæ, Theodori Mopsuesteni scripta insectantes, pro more Nestorianorum Apollinaristas nominet: tum etiam quod Theodorum Mopsuestenum a sancto Cyrillo laudatum, & a sacrosancto Calchedonensi Concilio cum laude receptum fuisse scribat. Quæ singula non modo non sunt vera, sed etiam ipsis scriptis Cyrilli de expositione Nicæni symboli, ipsique (quo se refert Liberatus) relationi synodice Calchedonensis Concilii ad Marcianum factæ, plane sunt contraria.

In historia capituli vigesimi secundi, dum Rauennam pro Neapoli a Belisario captam fuisse scribit, lapsus est memoria. Vix enim quinto anno belli Gothici potitus est Rauenna Belisarius, vt patet ex Procopio. Epistolam quam eodem cap. 22. sub nomine Vigilii recitat Liberatus, non a Vigilio, sed ab aliquo Eutychniano imperito eius nomine suppositam esse, in primis acta sextæ Synodi act. 15. restantur his verbis: *Anathema libro, qui dicitur Menna ad Vigilium, & qui cum sinxerunt siue scripserunt: anathema libellis, qui dicuntur facti fuisse a Vigilio ad Iustinianum & Theodorum diuina memoria.* Hos inscriptio epistolæ dominos vocat. Secundo potest de impostura argui, quod eadem epistola, præter consuetum scribentis morem, ad dominos simul, & ad patres habeatur inscripta. Etenim cum Vigilius expulso Siluerio se tamquam Romanum pontificem gesserit, improbabile videtur, vt ipsos imperatores (cuius nullum ex-

De epistola
Vigilii, cen-
sura.